

Od: Dzedzic Magdalena <magdalena.dzedzic@mf.gov.pl>

Wysłano: wtorek, 22 grudnia 2020 16:01

DW: Stachniak Agnieszka <agnieszka.stachniak@mf.gov.pl>

Temat: Zmiana ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw

Szanowni Państwo,

z upoważnienia Pani Agnieszki Stachniak, Zastępcy Dyrektora Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości w Ministerstwie Finansów, przesyłam w załączeniu pismo Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej przekazujące do konsultacji publicznych projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji.

Z poważaniem

Magdalena Dzedzic

Główny specjalista

Departament Efektywności Wydatków Publicznych
i Rachunkowości

Ministerstwo Finansów

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

tel.: +48 22 694 50 60

fax: +48 22 694 32 60

e-mail: magdalena.dzedzic@mf.gov.pl

www.gov.pl/finanse

Klauzula Informacyjna Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej dotycząca przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Finansów pod adresem: <https://www.gov.pl/web/finanse/klauzula-przetwarzania-danych-osobowych-udostepnionych-droga-elektroniczna>

Warszawa, dnia 22 grudnia 2020 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ**

DWR5.5100.3.10.2020

Wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

stosownie do postanowień § 36 uchwały Rady Ministrów Nr 190 z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn.zm.) przekazuję do konsultacji publicznych projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie Państwa opinii do ww. projektu w terminie 30 dni od jego otrzymania, także na adres magdalena.dziedzic@mf.gov.pl.

Z poważaniem
z upoważnienia Ministra Finansów,
Funduszy i Polityki Regionalnej
Podsekretarz Stanu

Piotr Patkowski

*(podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym)*

Otrzymują:

1. Prezes Najwyższej Izby Kontroli
2. Prezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej
3. Prezes Narodowego Banku Polskiego
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego
5. Prezes Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego
6. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
7. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego
8. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
9. Rzecznik Praw Obywatelskich
10. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
11. Prezes Bankowego Funduszu Gwarancyjnego
12. Rada Działalności Pożytku Publicznego
13. Przewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych
14. Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
15. Prezes Zarządu Stowarzyszenia Księgowych w Polsce
16. Prezes Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
17. Prezes Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.
18. Prezes Zarządu Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych
19. Prezes Zarządu Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami
20. Prezes Zarządu Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej
21. Prezes Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych
22. Prezes Zarządu BondSpot S.A.
23. Prezes Zarządu Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych
24. Prezes Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych
25. Prezes Związku Banków Polskich
26. Prezes Zarządu Polskiej Izby Ubezpieczeń
27. Prezes Krajowej Izby Gospodarczej
28. Prezes Izby Pracodawców Polskich
29. Prezydent Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej
30. Prezes Business Centre Club
31. Prezes Zarządu Polskiej Rady Biznesu
32. Prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców
33. Przewodniczący Federacji Przedsiębiorców Polskich
34. Przewodnicząca Forum Związków Zawodowych
35. Przewodniczący Prezydium Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ Solidarność
36. Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
37. Prezes Związku Rzemiosła Polskiego
38. Prezydent Konfederacji Lewiatan
39. Prezes Zarządu Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową
40. Komitet Standardów Rachunkowości
41. Stowarzyszenie Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów „LIBERTAS”
42. Polskie Forum Corporate Governance

U S T A W A

z dnia .....

o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw^{1),2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1 po pkt 3b dodaje się pkt 3c i 3d w brzmieniu:

„3c) emitencie – rozumie się przez to emitenta, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. d dyrektywy 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniającej dyrektywę 2001/34/WE (Dz. Urz. UE L 390 z 31.12.2004, str. 38, z późn. zm.⁴⁾), z wyłączeniem emitentów wskazanych w art. 8 ust. 1 i 4 tej dyrektywy;

3d) rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815 – rozumie się przez to rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniające dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (Dz. Urz. UE L 143 z 29.05.2019, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 326 z 16.12.2019, str. 1);”;

2) w art. 45:

a) w ust. 1f dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz ustawę z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

²⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającego dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (Dz. Urz. UE L 143 z 29.05.2019, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 326 z 16.12.2019, str. 1).

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1495, 1571, 1655 i 1680 oraz z 2020 r. poz. 568, 2122 i 2123.

⁴⁾ Zmiany oraz sprostowania wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 76 z 19.03.2008, str. 50, Dz. Urz. UE L 327 z 11.12.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 331 z 15.12.2010, str. 120, Dz. Urz. UE L 294 z 6.11.2013, str. 13, Dz. Urz. UE L 179 z 3.07.2019, str. 28 oraz Dz. Urz. UE L 181 z 5.07.2019, str. 124.

„Szczegółowe wymagania techniczne w zakresie trybu i sposobu opatrywania sprawozdania finansowego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym mogą zostać udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”,

b) po ust. 1g dodaje się ust. 1ga w brzmieniu:

„1ga. Sprawozdania finansowe emitentów sporządza się w formie stosowanym przez emitenta dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815.”,

c) ust. 1h otrzymuje brzmienie:

„1h. Sprawozdania finansowe sporządzane zgodnie z MSR sporządza się w formie stosowanym przez jednostkę dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formie przeszukiwalnym.”;

3) w art. 49 dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Sprawozdanie z działalności emitentów sporządza się w formie stosowanym przez emitenta dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815.

9. Sprawozdanie z działalności jednostek sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, o których mowa w art. 45 ust. 1b, sporządza się w formie stosowanym przez jednostkę dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formie przeszukiwalnym.”;

4) w art. 52:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Sprawozdanie finansowe podpisuje – podając zarazem datę podpisu – osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, i kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy – wszyscy członkowie tego organu albo jedna osoba wchodząca w skład tego organu, w sposób o którym mowa w ust. 2b. Odmowa podpisu wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a – 2d w brzmieniu:

„2a. Podpisanie sprawozdania finansowego stanowi potwierdzenie, że spełnia ono wymagania przewidziane w ustawie.

2b. W przypadku gdy kierownikiem jednostki jest organ wieloosobowy – sprawozdanie finansowe może podpisać jedna osoba wchodząca w skład tego organu po złożeniu przez pozostałe osoby wchodzące w skład tego organu oświadczeń, że sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie. Odmowa złożenia oświadczenia jest równoważna z odmową podpisu i wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.

2c. Odmowę podpisu, o której mowa w ust. 2, oświadczenie lub odmowę złożenia oświadczenia, o których mowa w ust. 2b, sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym albo sporządza się w postaci papierowej oraz opatruje się własnoręcznym podpisem.

2d. Jeżeli odmowa podpisu, o której mowa w ust. 2, oświadczenie lub odmowa złożenia oświadczenia, o których mowa w ust. 2b, zostały sporządzone w postaci papierowej opatrzonej własnoręcznym podpisem – osoba podpisująca sprawozdanie finansowe sporządza odwzorowanie cyfrowe tych dokumentów, a następnie potwierdza ich autentyczność przez opatrzenie sporządzonych odwzorowań cyfrowych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.”,

c) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Przepisy ust. 1 – 2d stosuje się odpowiednio również do:”;

5) w art. 55 w ust. 2a w zdaniu pierwszym wyrazy „w art. 49 ust. 2–3a i 7,” zastępuje się wyrazami „w art. 49 ust. 2–3a i 7–9,”;

6) w art. 63c:

a) w ust. 2b uchyla się zdanie drugie,

b) po ust. 2b dodaje się ust. 2c i 2d w brzmieniu:

„2c. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe emitentów sporządza się:

1) w formacie stosowanym przez emitenta dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815;

2) zgodnie z wymogami dotyczącymi znakowania określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815 w odniesieniu do włączenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do raportu rocznego, w terminach określonych w załączniku II do tego rozporządzenia.

2d. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzane zgodnie z MSR:

- 1) sporządza się w formacie stosowanym przez jednostkę dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formacie przeszukiwalnym;
  - 2) może być znakowane zgodnie z wymogami rozporządzenia Komisji (UE) 2019/815.”;
- c) w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Przepisy art. 52 ust. 2 – 2d stosuje się odpowiednio.”;
- 7) art. 63j otrzymuje brzmienie:
„Art. 63j. Do sprawozdania z płatności i skonsolidowanego sprawozdania z płatności stosuje się odpowiednio przepisy art. 52 ust. 1 – 2d, z tym że nie podpisuje ich osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych.”;
- 8) w art. 69 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Kierownik jednostki składa we właściwym rejestrze sądowym roczne sprawozdanie finansowe, odmowę podpisu, o której mowa w art. 52 ust. 2, oświadczenie lub odmowę złożenia oświadczenia, o których mowa w art. 52 ust. 2b, jeżeli zostały one sporządzone, sprawozdanie z badania, jeżeli podlegało ono badaniu, odpis uchwały lub postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty, a w przypadku jednostek, o których mowa w art. 49 ust. 1 – także sprawozdanie z działalności – w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego.”;
- 9) w art. 74 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe, odmowa podpisu, o której mowa w art. 52 ust. 2, oświadczenie lub odmowa złożenia oświadczenia, o których mowa w art. 52 ust. 2b, jeżeli zostały one sporządzone, podlegają przechowywaniu przez okres co najmniej 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym zatwierdzono sprawozdanie finansowe.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, 1492, 1565, 2122 i 2123) w art. 27 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podatnicy obowiązani do sporządzenia sprawozdania finansowego przekazują, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej sprawozdanie finansowe, odmowę podpisu, o której mowa w art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości, oświadczenie lub odmowę złożenia oświadczenia, o których mowa w art. 52 ust. 2b ustawy o rachunkowości, jeżeli zostały one sporządzone, wraz ze

sprawozdaniem z badania, w terminie 15 dni od daty zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego, a spółki – także odpis uchwały zgromadzenia zatwierdzającej sprawozdanie finansowe. Obowiązek przekazania sprawozdania finansowego nie dotyczy jednostek zwolnionych podmiotowo z podatku oraz jednostek, które na podstawie odrębnych przepisów mają obowiązek przekazywania sprawozdań finansowych do Krajowego Rejestru Sądowego. Sprawozdanie finansowe jest sporządzane w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej udostępnianej na podstawie art. 45 ust. 1g ustawy o rachunkowości. Obowiązek przekazania sprawozdania z badania nie dotyczy podatników, których sprawozdania finansowe, na podstawie odrębnych przepisów, są zwolnione z obowiązku badania.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 57:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Firma audytorska składa do Agencji wniosek o zmianę danych podlegających wpisowi na listę w terminie 30 dni od dnia zaistnienia zmiany danych.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Wniosek o zmianę danych podlegających wpisowi na listę zawiera udokumentowaną zmianę danych wraz z oświadczeniem o ich prawdziwości podpisanym przez członków zarządu, a w przypadku braku zarządu – przez właścicieli lub wspólników.

3b. Agencja dokonuje zmiany danych podlegających wpisowi na listę w drodze czynności materialno-technicznej. Odmowa zmiany danych na podstawie wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę, w szczególności w przypadku oczywistej niezasadności wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę, następuje w drodze decyzji Agencji.”,

c) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) złożenia wniosku zawierającego udokumentowane dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2-12, wraz z oświadczeniem o ich prawdziwości podpisanym przez członków zarządu, a w przypadku braku zarządu – przez właścicieli lub wspólników;”,

d) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3a i ust. 4 pkt 1 i 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”;

2) po art. 62 dodaje się art. 62a w brzmieniu:

„Art. 62a. 1. Wniosek o wpis na listę, wniosek o skreślenie z listy oraz wniosek o zmianę danych podlegających wpisowi na listę, o którym mowa w art. 57 ust. 3, składa się w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dostępnego na stronie internetowej Agencji i opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

2. Do wniosków, o których mowa w ust. 1, dołącza się dokumenty w postaci elektronicznej opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym albo odwzorowania cyfrowe dokumentów w postaci papierowej opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym osoby potwierdzającej zgodność odwzorowania cyfrowego z dokumentem w postaci papierowej.”;

3) w art. 63 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do decyzji Agencji w przedmiocie wpisu na listę, odmowy zmiany danych podlegających wpisowi na listę na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 57 ust. 3, lub skreślenia z listy stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”;

4) w art. 78 w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przekazanie przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską – w przypadku przeprowadzania badania ustawowego jednostki należącej do grupy kapitałowej, której jednostka dominująca znajduje się w państwie Unii Europejskiej lub państwie trzecim – dokumentacji dotyczącej wykonywanej pracy w zakresie badania ustawowego biegłemu rewidentowi grupy kapitałowej, jeżeli dokumentacja ta jest konieczna do przeprowadzenia badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej;”;

5) w art. 83 w ust. 6 w pkt 5 w lit. d kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

- „6) opinię, czy badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało oznakowane zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającym dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (Dz. Urz. UE L 143 z 29.05.2019, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 326 z 16.12.2019, str. 1) w przypadku skonsolidowanych sprawozdań finansowych emitentów oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych innych jednostek, które zostało znakowane zgodnie z wymogami rozporządzenia Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającego dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania.”;
- 6) w art. 94l po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Posiedzenia Rady Agencji mogą odbywać się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), umożliwiających przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym.”;
- 7) w art. 94m:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Uchwały Rady Agencji mogą być podejmowane w trybie obiegowym po powiadomieniu członków Rady Agencji o treści projektu uchwały i wyznaczonym przez Prezesa Agencji terminie oddania głosu.”;
- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
- „3a. Uchwały Rady Agencji podjęte w trybie obiegowym są ważne, jeżeli w wyznaczonym przez Prezesa Agencji terminie głosy oddało co najmniej 5 członków Rady Agencji oraz Prezes Agencji. Uchwały w trybie obiegowym są podejmowane zwykłą większością głosów, przy czym w przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos Prezesa Agencji.”;
- 8) po art. 110 dodaje się art. 110a w brzmieniu:
- „Art. 110a 1. Agencja wydaje legitymacje służbowe kontrolerom Agencji, ekspertom, o których mowa w art. 109, oraz osobom niebędącym kontrolerami Agencji, o których mowa w art. 106 ust. 3a.
2. Legitymacja służbowa podlega:

1) złożeniu do depozytu w szczególności w przypadku czasowego wyłączenia od udziału w wykonywaniu czynności służbowych, na potrzeby których legitymacja służbowa została wydana;

2) wymianie w szczególności w przypadku zmiany danych w niej zawartych, jej uszkodzenia, zniszczenia lub upływu terminu jej ważności;

3) zwrotowi w szczególności w przypadku zaistnienia zmian dotyczących stosunku pracy albo innego stosunku cywilno-prawnego osoby, której legitymacja służbowa została wydana, oraz w przypadku zmiany danych zawartych w legitymacji służbowej, jej uszkodzenia, zniszczenia lub upływu terminu jej ważności.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory legitymacji służbowych wydawanych przez Agencję odpowiednio w postaci elektronicznej w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568, 695 i 1517) oraz w postaci nieelektronicznej, tryb wydawania, wymiany i zwrotu tych legitymacji oraz szczegółowe przesłanki złożenia do depozytu, wymiany i zwrotu legitymacji służbowych, uwzględniając potrzebę zapewnienia właściwej ochrony tych legitymacji służbowych i możliwości identyfikacji posiadaczy legitymacji służbowych.”;

9) w art. 113:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wszczęcie kontroli, o której mowa w art. 106 ust. 1, następuje z dniem doręczenia kontrolowanej firmie audytorskiej imiennego upoważnienia udzielonego osobie kontrolującej przez Agencję oraz okazania legitymacji służbowej osoby kontrolującej lub – w przypadku przeprowadzania kontroli w sposób zdalny, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1, lub w siedzibie Agencji – z dniem doręczenia dokumentu legitymacji służbowej w postaci elektronicznej.”,

b) w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) imię i nazwisko osoby kontrolującej oraz numer jej legitymacji służbowej;”;

10) w art. 116 uchyla się ust. 1a;

11) po art. 116 dodaje się art. 116a - art. 116c w brzmieniu:

„Art. 116a. 1. Jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli, za zgodą kontrolowanej firmy audytorskiej, kontrola może być prowadzona:

- 1) w sposób zdalny przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub
- 2) w siedzibie Agencji.

2. Przed wyrażeniem przez firmę audytorską zgody na przeprowadzenie kontroli w sposób, o którym mowa w ust. 1, Agencja przedstawia firmie audytorskiej informacje dotyczące środków komunikacji elektronicznej umożliwiających wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym, które mogą być stosowane w trakcie kontroli przeprowadzanej w sposób, o którym mowa w ust. 1.

3. Do czasu rozpoczęcia kontroli firma audytorska może cofnąć zgodę na przeprowadzenie kontroli w sposób, o którym mowa w ust. 1. W takim przypadku kontrola jest przeprowadzana w siedzibie tej firmy audytorskiej.

4. Po rozpoczęciu kontroli przeprowadzanej w sposób, o którym mowa w ust. 1, kontrolowana firma audytorska może, za zgodą Agencji, cofnąć zgodę na przeprowadzenie kontroli w sposób, o którym mowa w ust. 1.

Art. 116b. 1. W przypadku przeprowadzenia kontroli w sposób zdalny, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1, doręczenie:

- 1) zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, o którym mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086),
- 2) imiennego upoważnienia udzielonego osobie kontrolującej przez Agencję do przeprowadzenia kontroli oraz legitymacji służbowej osoby kontrolującej w postaci elektronicznej,
- 3) zawiadomienia o zakończeniu kontroli,
- 4) protokołu kontroli,
- 5) informacji o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń, o której mowa w art. 120 ust. 2,
- 6) zaleceń, o których mowa w art. 121 ust. 1 pkt 1,
- 7) raportu z kontroli, o którym mowa w art. 122,
- 8) innych niezbędnych dokumentów związanych z kontrolą

- następuje przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym w takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, a w przypadku innych niezbędnych dokumentów związanych z kontrolą, które stanowią odwzorowanie cyfrowe dokumentów w postaci papierowej – kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym osoby potwierdzającej zgodność odwzorowania cyfrowego z dokumentem w postaci papierowej.

3. W przypadku przeprowadzenia kontroli w sposób zdalny, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1, kontrolowana firma audytorska:

- 1) stosuje środki komunikacji elektronicznej umożliwiające wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym;
- 2) wszelkie wyjaśnienia, oświadczenia i dokumenty kierowane do Agencji składa w formie pisemnej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym w takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych.

4. W przypadku gdy w trakcie przeprowadzenia kontroli w sposób zdalny, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1, nie jest możliwe przeprowadzenie danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, czynność tę przeprowadza się w siedzibie kontrolowanej firmy audytorskiej.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, osoba kontrolująca informuje kontrolowaną firmę audytorską przy użyciu środków komunikacji elektronicznej o braku możliwości przeprowadzenia danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej i terminie przeprowadzenia tej czynności w siedzibie firmy audytorskiej.

6. Czasu przerwy między poinformowaniem firmy audytorskiej o braku możliwości przeprowadzenia danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, o którym mowa w ust. 5, a przeprowadzeniem danej czynności w siedzibie firmy audytorskiej nie wlicza się do czasu trwania kontroli. Przerwa nie może być dłuższa niż 5 dni roboczych.

Art. 116c. 1. W przypadku przeprowadzenia kontroli w siedzibie Agencji doręczenie dokumentów, o których mowa w art. 116b ust. 1, może nastąpić przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym w takim przypadku dowodem

doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych. Przepisy art. 116b ust. 2 i ust. 4-6 stosuje się.

2. W przypadku przeprowadzenia kontroli w siedzibie Agencji kontrolowana firma audytorska na żądanie osoby kontrolującej wykonuje czynności w sposób, o którym mowa w art. 116b ust. 3.”;

12) w art. 117 w ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Wszelkie przedstawione w trakcie kontroli dokumenty oraz informacje sporządzane przez kontrolowaną firmę audytorską na potrzeby kontroli podpisuje, wskazując swoje imię i nazwisko, osoba przedstawiająca dokument lub sporządzająca informację.”;

13) w art. 123:

a) w ust. 5 uchyla się zdanie drugie,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Do kontroli tematycznych przepisy art. 111 ust. 1 i 2, art. 113, art. 114 ust. 1 i 2, art. 115, art. 116 ust. 4, art. 116a - art. 117 i art. 118 ust. 1 stosuje się odpowiednio.”;

14) w art. 123a:

a) w ust. 4 uchyla się zdanie drugie,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Do kontroli przepisy art. 109 ust. 1, art. 111 ust. 1 i 2, art. 113, art. 114 ust. 1 i 2, art. 115, art. 116 ust. 2 – 4, art. 116a - art. 122 stosuje się odpowiednio.”;

15) w art. 124:

a) w ust. 5 uchyla się zdanie drugie,

b) w ust. 6a w części wspólnej zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Agencja może przeprowadzić kontrolę doraźną również wtedy, gdy w kontrolowanej firmie audytorskiej prowadzona jest równocześnie kontrola przez inny organ lub Agencja wyczerpała limit czasu trwania kontroli w danym roku kalendarzowym, o którym mowa w art. 55 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do kontroli doraźnych przepisy art. 109 ust. 1, art. 111 ust. 1 i 2, art. 113 - art. 115, art. 116 ust. 4, art. 116a - art. 122 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 695, z późn. zm.⁵⁾) uchyla się art. 106.

Art. 5. 1. Do kontroli w firmach audytorskich wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do kontroli w firmach audytorskich wszczętych na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 4 niniejszej ustawy, i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 106 ustawy, o której mowa w art. 4 niniejszej ustawy.

3. Kontrolowana firma audytorska, w stosunku do której przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wszczęto kontrolę w siedzibie firmy audytorskiej albo w siedzibie Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego i jej nie zakończono, może zwrócić się do Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego z wnioskiem o kontynuowanie rozpoczętej kontroli w trybie zdalnym, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. W przypadku wyrażenia przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego zgody na kontynuowanie kontroli wszczętej i niezakończonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w trybie zdalnym, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą:

- 1) czynności dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pozostają w mocy;
- 2) do kontroli stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 6. Do wniosków o wpis firmy audytorskiej na listę firm audytorskich, o skreślenie firmy audytorskiej z listy firm audytorskich oraz zgłoszeń, o których mowa w art. 57 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu dotychczasowym, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 7. Do czasu wydania osobom kontrolującym legitymacji służbowych, o których mowa w art. 110a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, osoby

---

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 875, 979, 1086, 1423 i 1493.

kontrolujące okazują dokument potwierdzający tożsamość osoby kontrolującej, o którym mowa w art. 113 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 3, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 8. Rada Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego dostosuje regulamin działania Rady Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego do przepisów ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Za zgodność pod względem prawnym,

legislacyjnym i redakcyjnym

Aleksandra Ostapiuk

Dyrektor Departamentu Prawnego

w Ministerstwie Finansów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

I.

Przedmiotowy projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian w następujących aktach prawnych:

- ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 695, z późn. zm.).

Dynamiczny rozwój technologii cyfrowych, z którym mamy obecnie do czynienia, wywiera istotny wpływ także na rachunkowość i rewizję finansową. Możliwość korzystania z nowoczesnych narzędzi informatycznych sprawia, że jednostki łatwiej mogą wywiązywać się ze swoich obowiązków w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz sporządzania sprawozdań finansowych. Użytkownicy tych sprawozdań mogą natomiast w szybki sposób pobierać, analizować i interpretować potrzebne im dane. Dodatkowo cyfrowa transformacja życia gospodarczego została przyspieszona przez pandemię wywołaną rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2.

W tym kierunku podąża także prawo europejskie. Wyrazem intencji Unii Europejskiej do wprowadzania przepisów mających na celu ułatwienie dostępności i porównywalności sprawozdań finansowych było przyjęcie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającego dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (Dz. Urz. UE L 143 z 29.05.2019, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 326 z 16.12.2019, str. 1), które weszło w życie 18 czerwca 2019 r., zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/815”.

Na mocy przepisów rozporządzenia 2019/815 emitenci¹ mają obowiązek sporządzać swoje roczne raporty finansowe, w skład których wchodzi także sprawozdanie finansowe, w formacie XHTML. W przypadku gdy raport emitenta zawiera skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSR², należy oznakować takie sprawozdanie przy użyciu języka znaczników Inline XBRL. Rozwiązanie to ma na celu zwiększenie przejrzystości, dostępności i porównywalności sprawozdań finansowych sporządzanych przez spółki giełdowe oraz ułatwienie analizy tych sprawozdań.

Sprawozdania finansowe podlegają z kolei badaniu przez firmy audytorskie i biegłych rewidentów, nad którymi sprawuje nadzór i w których przeprowadza kontrole Polska Agencja Nadzoru Audytowego, zwana dalej „Agencją”.

Nowe przepisy rozporządzenia 2019/815 mają zastosowanie do raportów rocznych zawierających sprawozdania finansowe za lata obrotowe rozpoczynające się dnia 1 stycznia 2020 r. lub później, zatem sporządzanych nie wcześniej niż na dzień bilansowy przypadający na 31 grudnia 2020 r.

Powyższe kwestie wpisują się w postępującą elektroniczną sprawozdawczość i rewizji finansowej.

II. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości

1. Sporządzanie sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności

a) stan aktualny

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zwanej dalej „ustawą”, wszystkie jednostki sporządzają sprawozdania finansowe (jednostkowe i skonsolidowane) w postaci elektronicznej (art. 45 ust. 1f ustawy). Jednostki:

---

¹ Definicja emitenta zawarta jest w dyrektywie 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniającej dyrektywę 2001/34/WE (Dz. Urz. UE L 390 z 31.12.2004, str. 38, z późn. zm.), w stosunku do której rozporządzenie 2019/815 stanowi akt uzupełniający, odnoszący się jedynie do regulacyjnych standardów technicznych w zakresie europejskiego jednolitego formatu elektronicznego. W myśl art. 2 ust. 1 lit. d dyrektywy 2004/109/WE „emitent” oznacza osobę fizyczną lub osobę prawną działającą na podstawie prawa prywatnego lub publicznego, w tym również państwo, których papiery wartościowe dopuszczone są do obrotu na rynku regulowanym. W przypadku kwitów depozytowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym „emitent” oznacza emitenta reprezentowanych papierów wartościowych, niezależnie od tego, czy te papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym.

² Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości pod pojęciem MSR rozumie się Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

- 1) wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) sporządzają sprawozdania finansowe w strukturze logicznej oraz formacie udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (art. 45 ust. 1g ustawy);
- 2) sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z MSR sporządzają sprawozdania finansowe w strukturze logicznej oraz formacie, jeżeli zostaną udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (art. 45 ust. 1h ustawy), co oznacza, że sprawozdania te mogą być sporządzane w dowolnym formacie elektronicznym, np. PDF.

Zgodnie zatem z aktualnym brzmieniem ustawy, emitenci sporządzają sprawozdania finansowe oraz składają je do KRS w następujących formatach:

- 1) jednostkowe sprawozdania finansowe według ustawy – w formacie XML z załączonymi plikami PDF³;
- 2) jednostkowe sprawozdania finansowe według MSR – w dowolnym formacie elektronicznym;
- 3) skonsolidowane sprawozdania finansowe według MSR – w dowolnym formacie elektronicznym.

Aktualnie emitenci oraz podmioty pozagiełdowe, sporządzające swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, sporządzają sprawozdania z działalności w dowolnej formie elektronicznej (art. 49 ust. 7 i art. 63d ustawy).

W myśl rozporządzenia 2019/815 emitenci sporządzają swoje raporty roczne, a więc także sprawozdania finansowe, które wchodzi w skład tego raportu, w formacie XHTML. W przypadku sprawozdań skonsolidowanych należy je oznakować przy użyciu standardu Inline XBRL.

b) proponowane zmiany

Zmiana ustawy ma m.in. na celu ujednoczenie przepisów tej ustawy w zakresie stosowania jednego formatu elektronicznego przy sporządzaniu sprawozdań finansowych przez emitentów.

---

³ W ramach ww. struktur logicznych oraz formatów Ministerstwo Finansów udostępniło schemę umożliwiającą emitentom, sporządzającym jednostkowe sprawozdania finansowe zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 października 2005 r. w sprawie zakresu informacji wykazywanych w sprawozdaniach finansowych i skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, wymaganych w prospekcie emisyjnym dla emitentów z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla których właściwe są polskie zasady rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 1449), wykonanie obowiązków związanych ze sporządzeniem sprawozdań finansowych oraz ich przekazywaniem do publicznej wiadomości w raportach okresowych, jak również złożeniem do KRS.

W związku z tym proponuje się przyjąć dla tej grupy jednostek format stosowany dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/815.

Dodatkowe propozycje zmian w ustawie odnoszą się do jednostek niebędących emitentami, ale sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR. Proponowane zmiany w tym zakresie mają również na celu ujednoczenie przepisów dotyczących formatów e-sprawozdań finansowych tych jednostek, co zwiększy ich użyteczność. Umożliwi to również stosowanie jednolitych formatów w ramach grup kapitałowych, w których część jednostek zależnych to jednostki niebędące emitentami.

Projekt zakłada także zmiany przepisów dotyczących sporządzania sprawozdań z działalności przez przedmiotowe jednostki, co pozwoli na osiągnięcie większej jednolitości w zakresie formatów sprawozdawczych.

W celu realizacji powyższych założeń projekt zakłada wprowadzenie poniższych zmian w ustawie:

W art. 3 w ust. 1 ustawy proponuje się uzupełnienie słowniczka o definicję emitenta przez odwołanie do definicji zawartej w dyrektywie 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniającej dyrektywę 2001/34/WE (Dz. Urz. UE L 390 z 31.12.2004, str. 38, z późn. zm.), z wyłączeniem podmiotów określonych w art. 8 ust. 1 oraz ust. 4 tej dyrektywy⁴.

Wyłączenie z definicji emitenta części podmiotów ma na celu dostosowanie zakresu podmiotów zobowiązanych do stosowania formatów sprawozdawczych określonych w rozporządzeniu 2019/815 do zakresu podmiotów, na które wymogi takie nakłada dyrektywa 2004/109/WE. Jest ono więc powieleniem wyłączenia, jakie zawarto w tej dyrektywie.

Dodatkowo w art. 3 w ust. 1 ustawy wprowadza się skrót dla rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniające dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania.

---

⁴ Wyłączenie dotyczy w szczególności władz państwowych, regionalnych lub lokalnych danego kraju, międzynarodowej instytucji publicznej, do której należy przynajmniej jedno Państwo Członkowskie, EBC oraz krajowych banków centralnych Państw Członkowskich, niezależnie od tego, czy są emitentami akcji czy też innych papierów wartościowych.

Do **art. 45 ustawy dodaje się ust. 1ga**. Na podstawie dodanego ustępu emitenci sporządzający roczne sprawozdania finansowe w oparciu o polskie standardy rachunkowości, jak również zgodnie z MSR, będą sporządzać swoje sprawozdania finansowe, które stanowią część raportu rocznego, w formacie stosowanym dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/815 (XHTML). Intencją wprowadzonego rozwiązania jest doprecyzowanie stanu prawnego, w którym możliwa będzie realizacja podejścia „jednego sprawozdania finansowego”, co oznacza, że emitenci będą sporządzać sprawozdania finansowe dla różnych celów w jednym formacie elektronicznym.

Na podstawie **art. 45 ust. 1h ustawy** jednostki niebędące emitentami i sporządzające swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR będą mogły sporządzać sprawozdania finansowe w formacie stosowanym przez tę jednostkę dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/815 (XHTML), lub w innym formacie przeszukiwalnym.

Wprowadzenie formatu przeszukiwalnego, jako alternatywy dla formatu XHTML, oznacza, że sprawozdanie finansowe powinno zostać sporządzone w formacie, który umożliwia automatyczne przeszukanie tego sprawozdania. Przyczyni się to do zwiększenia dostępu do danych zawartych w sprawozdaniach finansowych, umożliwienia ich porównywalności oraz ułatwienie analizy informacji.

W myśl projektowanych zmian w zakresie **art. 49** oraz **art. 55 ustawy** sprawozdanie z działalności opracowywane przez emitentów oraz jednostki pozagiełdowe, sporządzające swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, będą sporządzane:

- 1) w przypadku emitentów - w formacie stosowanym dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/815;
- 2) w przypadku pozostałych jednostek sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR - w formacie stosowanym dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/815, lub innym formacie przeszukiwalnym.

W związku z wprowadzeniem nowych rozwiązań dotyczących formatu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzanych zgodnie z MSR zmianie ulega **art. 63c ust. 2b ustawy**, w ramach którego uchyla się zdanie drugie odnoszącego się do tej kwestii.

Na mocy dodanego w **art. 63c ust. 2c ustawy** emitenci sporządzający statutowe skonsolidowane sprawozdanie finansowe⁵ będą mieli obowiązek stosowania formatu XHTML,

---

⁵ Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy emitenci sporządzają swoje skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z MSR.

określonego w rozporządzeniu 2019/815, oraz znakowania tych sprawozdań przy użyciu języka znaczników Inline XBRL w określonych terminach⁶.

Na podstawie dodanego w **art. 63c ust. 2d ustawy** jednostki pozagiełdowe, sporządzające swoje skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, będą sporządzać te sprawozdania w formacie stosowanym dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/815 (XHTML), lub innym formacie przeszukiwalnym. Dodatkowo jednostki takie będą miały możliwość znakowania tych sprawozdań zgodnie z wymogami rozporządzenia 2019/815.

2. Podpisywanie sprawozdań finansowych

Projekt przewiduje także zmiany w ustawie w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych. Projektowane przepisy mają na celu wprowadzenie ułatwień dla jednostek kierowanych przez organ wieloosobowy, które ze względów organizacyjno-technicznych mają trudności z realizacją swoich ustawowych obowiązków. Jednocześnie przez wprowadzenie dobrowolności stosowania nowych rozwiązań projekt nie będzie miał negatywnego wpływu na jednostki, które posiadają wypracowaną i utrwaloną praktykę w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych. Ponadto zmiany wprowadzone w poniższym zakresie przyczynią się do ujednolicenia sposobu podpisywania sprawozdań finansowych.

a) stan aktualny

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy sprawozdanie finansowe podpisuje osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, oraz kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy – wszyscy członkowie tego organu.

W przypadku gdy członków organu wieloosobowego jest kilku lub kilkunastu konieczność podpisania elektronicznie sprawozdania może powodować problemy o charakterze organizacyjnym i technicznym. Ponadto poprawne podpisanie sprawozdania wymaga znajomości narzędzi informatycznych oraz - w przypadku korzystania z różnych rodzajów podpisów elektronicznych - złożenia ich w określonej konfiguracji. Powyższe sytuacje występują w szczególności w organizacjach pozarządowych, a także innych jednostkach, w których członkowie organu zarządzającego używają różnych rodzajów podpisów elektronicznych.

---

⁶ W pierwszej kolejności znakowaniu zgodnie z XBRL będą podlegały podstawowe elementy skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W dalszej kolejności (zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia 2019/815) - po 1 stycznia 2022 r. - znakowaniu podlegać będzie także informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego.

Projektowane zmiany mają na celu wprowadzenie ułatwień dla jednostek kierowanych przez organ wieloosobowy.

b) proponowane zmiany

W **art. 45 w ust. 1f ustawy** proponuje się dodać zdanie drugie, zgodnie z którym szczegółowe wymagania techniczne w zakresie trybu i sposobu opatrywania sprawozdania finansowego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym mogą zostać udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Finansów. Zmiana ta służy wyeliminowaniu zgłaszanych przez jednostki problemów przy weryfikacji podpisów elektronicznych, wynikających przede wszystkim z mieszania sposobów składania podpisów (wewnętrzny-otaczający, wewnętrzny-otaczany i zewnętrzny) przez kolejne osoby, co – w pewnych konfiguracjach – uniemożliwia złożenie kolejnego podpisu. W celu wyeliminowania zgłaszanych problemów proponuje się ujednolicenie trybu składania podpisów, co nie wpłynie na ograniczenie formatów, czy rodzajów używanych przez jednostki podpisów, ale uporządkuje procedurę ich składania, co wpłynie na sposób zapisywania danych o podpisie w pliku XML. Proponowana zmiana pozwoli także na elastyczne i szybkie dostosowanie wymagań związanych z podpisami elektronicznymi do stale zmieniających się uwarunkowań technicznych.

Nowelizacja **art. 52 ust. 2 ustawy** wprowadza zmianę w zakresie podpisywania sprawozdania finansowego przez umożliwienie dokonania tej czynności tylko przez jednego członka zarządu wieloosobowego.

Zmiana **art. 52 ustawy** wprowadza także ogólną zasadę (na podstawie projektowanego brzmienia **art. 52 ust. 2a ustawy**), zgodnie z którą podpisanie sprawozdania finansowego stanowi potwierdzenie, iż sprawozdanie to spełnia wymagania przewidziane w ustawie.

Dodawany w **art. 52 ust. 2b ustawy** określa warunki, na podstawie których sprawozdanie finansowe może zostać podpisane tylko przez jednego członka organu wieloosobowego. Osoba ta musi uzyskać od pozostałych członków organu wieloosobowego oświadczeń potwierdzających, że sprawozdanie spełnia wymagania przewidziane w ustawie. W przypadku odmowy złożenia oświadczenia zastosowano rozwiązanie analogiczne do obecnie obowiązujących przepisów w zakresie odmowy podpisania sprawozdania finansowego, tj. konieczność pisemnego uzasadnienia odmowy złożenia oświadczenia. Odmowa złożenia oświadczenia będzie traktowana jako równoważna z odmową podpisania sprawozdania finansowego. Przewiduje się, że ww. oświadczenia oraz odmowy złożenia tych oświadczeń

będą sporządzane w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym albo w postaci papierowej opatrzonej własnoręcznym podpisem (projektowane brzmienie **art. 52 ust. 2c ustawy**). Jeżeli ww. dokumenty zostaną sporządzone w postaci papierowej, to osoba podpisująca sprawozdanie finansowe będzie sporządzała odwzorowania cyfrowe tych dokumentów, a następnie będzie opatrywała te odwzorowania podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym (projektowane brzmienie **art. 52 ust. 2d ustawy**). Powyższe rozwiązania umożliwią złożenie wskazanych dokumentów do KRS, zgodnie z wymogami ustawy. Zarówno podpisanie sprawozdania, jak i złożenie oświadczenia niesie ze sobą jednakowe skutki w zakresie odpowiedzialności członka organu zarządzającego, który, podpisując sprawozdanie lub składając oświadczenie, potwierdza, że sprawozdanie sporządzone zostało zgodnie z wymogami ustawy.

Zmiana w **art. 52 ust. 3 ustawy** stanowi konsekwencję wprowadzenia ust. 2a – 2d do art. 52 ustawy.

Konsekwencją projektowanych zmian w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych i dodania w art. 52 ust. 2a – 2d ustawy są także zmiany **art. 63c ust. 3 ustawy** (podpisywanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych) oraz **art. 63j ustawy** (podpisywanie sprawozdania z płatności oraz skonsolidowanego sprawozdania z płatności).

Zmiany w **art. 69 ust. 1** oraz **art. 74 ust. 1 ustawy** są konsekwencją proponowanych zmian w zakresie art. 52 ustawy i rozszerzają obecne brzmienie tych przepisów o obowiązek złożenia określonych dokumentów (odmowy podpisania sprawozdania finansowego, oświadczenia składanego przez osoby wchodzące w skład organu wieloosobowego o spełnianiu przez sprawozdanie finansowe wymagań przewidzianych w ustawie oraz odmowy złożenia tego oświadczenia) do właściwego rejestru sądowego oraz obowiązek przechowywania tych dokumentów przez jednostkę.

II. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych

Nowe brzmienie **art. 27 ust. 2** ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych wynika z proponowanych zmian w ustawie w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych. Projektowana zmiana dotyczy w szczególności obowiązku składania Szefowi KAS określonych dokumentów: odmowy podpisania sprawozdania finansowego, oświadczenia składanego przez osoby wchodzące w skład organu wieloosobowego o spełnianiu przez sprawozdanie finansowe wymagań przewidzianych ustawą oraz odmowy złożenia tego

oświadczenia. Ponadto, w celu ujednoczenia z art. 69 ust. 1 ustawy wydłuża się termin na złożenie sprawozdania do Szefa KAS do 15 dni (obecnie jest to 10 dni).

III. Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym

1. Badanie sprawozdań finansowych

W konsekwencji zmian w ustawie dotyczących sporządzania sprawozdań finansowych w formacie i zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu 2019/815, przewiduje się także zmianę ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, zwanej dalej „ustawą o biegłych rewidentach”.

Biegły rewident w przypadku badania sprawozdań finansowych w sprawozdaniu z badania powinien się odnieść, czy sprawozdanie finansowe jest zgodne z odpowiednimi wymogami ustawowymi. W przypadku sprawozdań finansowych sporządzanych zgodnie z wymogami określonym w rozporządzeniu 2019/815 biegły rewident w sprawozdaniu z badania powinien wypowiedzieć się, czy sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w formacie XHTML, a w przypadku skonsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z MSSF - czy zostało ono właściwie oznakowane przy użyciu języka znaczników Inline XBRL.

W celu doprecyzowania zawartości sprawozdania z badania sprawozdania finansowego proponuje się zatem dodanie **pkt 6 w art. 83 ust. 6 ustawy o biegłych rewidentach**. Proponowana zmiana zmierza do wprowadzenia dodatkowego, obligatoryjnego elementu do sprawozdania z badania sprawozdania finansowego w postaci opinii, czy badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało oznakowane zgodnie z wymogami rozporządzenia 2019/815. Rozwiązanie to znajdzie zastosowanie w przypadku badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych emitentów, którzy będą mieli obowiązek znakowania tych sprawozdań, oraz w przypadku innych jednostek sporządzających skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, które skorzystają z możliwości znakowania takiego sprawozdania na podstawie projektowanego brzmienia art. 63c ust. 2d pkt 2 ustawy.

2. Pozostałe zmiany

a) zmiany niezwiązane w sposób bezpośredni ze sposobem przeprowadzania kontroli przez Agencję

Projekt przewiduje również następujące zmiany w ustawie o biegłych rewidentach związane z postępującą cyfryzacją życia gospodarczego, a także zmiany o charakterze porządkującym:

W art. 57 ustawy o biegłych rewidentach przewiduje się doprecyzowanie brzmienia przepisu **ust. 3** oraz dodanie **ust. 3a i 3b**. Projektowane zmiany zmierzają do doprecyzowania sposobu postępowania w przypadku zmiany danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich. Obecnie przepisy ustawy o biegłych rewidentach wprost nie wskazywały zarówno formy, w jakiej zgłaszana jest zmiana danych przez firmę audytorską, jak również, w jaki sposób dokonywane są zmiany danych na liście firm audytorskich. Z uwagi na to, że Kodeks postępowania administracyjnego – zgodnie z ustawą o biegłych rewidentach – stosuje się w przypadkach wprost wskazanych w ustawie o biegłych rewidentach (np. do decyzji o wpisie na listę firm audytorskich, czy też skreśleniu z listy firm audytorskich), zmiana danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich była dotychczas dokonywana w trybie określonym przez organ, w drodze czynności materialno-technicznej. Powyższa praktyka nie wynika jednak literalnie z przepisów ustawy o biegłych rewidentach, co mogło budzić wątpliwości i prowadzić do niejednorodności postępowania w tym zakresie. Wprowadzana zmiana precyzuje zatem, w jakiej formie firma audytorska zgłasza Agencji zmiany danych podlegających wpisowi na listę. Projektowana zmiana zmierza zatem do wskazania wprost, że zmiany danych podlegających wpisowi na listę, zgodnie z wnioskiem, będą dokonywane w drodze czynności materialno-technicznej. Jest to jedna z form działania administracji publicznej, do której nie stosuje się przepisów ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego. Zastosowanie tej formy działania administracji do ujawniania na liście firm audytorskich zmian danych objętych wpisem sprzyja szybkości działania administracji (brak konieczności prowadzenia postępowania administracyjnego), a jednocześnie nie narusza bezpieczeństwa obrotu ani słusznego interesu firm audytorskich. Zmianie w tej drodze podlegać będą wszystkie dane objęte wpisem, poza numerem na liście firm audytorskich. W praktyce zmiany danych firmy audytorskiej objętych wpisem, dokonywane w drodze czynności materialno-technicznej dotyczyć będą głównie: nazwisk, imion i numerów w rejestrze wszystkich biegłych rewidentów zatrudnionych w firmie audytorskiej lub z nią powiązanych jako wspólnicy lub w inny sposób oraz danych kontaktowych (numer telefonu i adres poczty elektronicznej oraz imię i nazwisko osoby wyznaczonej do kontaktów). Nieco rzadziej zmiany mogą dotyczyć: nazw (pełnej lub skróconej), adresu, nazwisk i imion lub nazw właścicieli, współników (w tym komplementariuszy), udziałowców (akcjonariuszy), członków zarządu oraz członków organów nadzorczych oraz adresów tych osób. Termin na dokonanie zgłoszenia

pozostanie bez zmian i będzie wynosił 30 dni od dnia ich zaistnienia. Przewiduje się, że odmowa zmiany danych podlegających wpisowi na listę będzie następowała w drodze decyzji administracyjnej, co będzie sprzyjało zachowaniu dla firm audytorskich pełnych gwarancji procesowych. Odmowa zmiany danych następować będzie w szczególności w przypadku oczywistej niezasadności wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę, a zatem wówczas, gdy z dostępnych Agencji danych (np. danych z rejestrów publicznych) wynikać będzie, że dane objęte wnioskiem są niezgodne ze stanem rzeczywistym lub gdy wniosek obejmować będzie dane, które nie mogą zostać ujawnione na liście jako nieodpowiadające prawu (np. nazwa (firma) spółki handlowej zostanie „skrócona” w sposób nieprzewidziany przepisami ustawy – Kodeks spółek handlowych, czy skrócona zostanie nazwa (firma) osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą).

Rozwiązanie powyższe jest wzorowane na innych przepisach, zgodnie z którymi dla odmowy dokonania czynności przewidziano rozstrzygnięcie w drodze decyzji administracyjnej, zaś rozstrzygnięcie pozytywne przybiera postać czynności materialno-technicznej (tak np. art. 24 ust. 2b ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052), zgodnie z którym aktualizacja informacji objętych ewidencją gruntów i budynków następuje w drodze czynności materialno-technicznej, zaś odmowa dokonania tej aktualizacji następuje w formie decyzji).

W projektowanym brzmieniu **art. 57 ust. 4 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się, że złożenie wniosku zawierającego udokumentowane dane podlegające wpisowi na listę firm audytorskich, będzie następowało wraz ze złożeniem oświadczenia mającego na celu potwierdzenie prawdziwości danych zawartych we wniosku, podpisanego przez członków zarządu lub - w przypadku braku zarządu - przez właścicieli lub wspólników.

Zgodnie z projektowanym brzmieniem **art. 57 ust. 5a ustawy o biegłych rewidentach** oświadczenie o prawdziwości danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich, oświadczenie o prawdziwości zmiany tych danych oraz oświadczenie o zdolności do prowadzenia działalności w zakresie wykonywania czynności rewizji finansowej będzie składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Przyjęcie powyższego rozwiązania ma na celu zwrócenie szczególnej uwagi na konieczność podawania danych zgodnych z prawdą, gdyż informacje podlegające wpisowi na listę i związane ze zmianą danych na liście firm audytorskich są publikowane na stronie Agencji i powinny być w związku z tym wiarygodne dla interesariuszy korzystających z informacji umieszczonych na stronie Agencji. Stąd też w interesie publicznym i dla ochrony szeroko

rozumianych interesariuszy niezbędne jest, aby publikowane dane były jak najbardziej wiarygodne, co ma szczególne znaczenie przy wykonywaniu usług zaufania publicznego.

W konsekwencji powyższych zmian przewiduje się zmianę **art. 63 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** polegającą na uwzględnieniu decyzji o odmowie dokonania zmiany danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich w katalogu rozstrzygnięć Agencji, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

Przewiduje się dodanie **art. 62a do ustawy o biegłych rewidentach**, zgodnie z którym wniosek o wpis firmy audytorskiej na listę, wniosek o zmianę danych podlegających wpisowi na listę, o którym mowa w art. 57 ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach, oraz wniosek o skreślenie firmy audytorskiej z listy składa się w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dostępnego na stronie internetowej Agencji. Składane w ten sposób wnioski będą opatrywane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Dołączone do ww. wniosków dokumenty w postaci elektronicznej powinny być opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. W przypadku gdy ww. dokumenty będą sporządzone w postaci papierowej, to do ww. wniosków zostaną dołączone odwzorowania cyfrowe tych dokumentów opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym osoby potwierdzającej zgodność odwzorowania cyfrowego z dokumentem w postaci papierowej. Odwzorowany dokument będzie posiadać wówczas moc dowodową równą mocy dowodowej dokumentu w postaci papierowej.

Propozycja zmiany **art. 78 ust. 3 pkt 3 ustawy o biegłych rewidentach** ma na celu doprecyzowanie sytuacji, w których biegły rewident lub firma audytorska może udostępnić dokumentację z wykonanej pracy bez naruszenia tajemnicy zawodowej. Nowa regulacja wprost wskazuje, że nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy przekazanie przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską - w przypadku przeprowadzania badania ustawowego jednostki należącej do grupy kapitałowej, której jednostka dominująca znajduje się w państwie Unii Europejskiej lub państwie trzecim - dokumentacji dotyczącej wykonywanej pracy w zakresie badania ustawowego biegłemu rewidentowi grupy kapitałowej, jeżeli dokumentacja ta jest konieczna do przeprowadzenia badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej. Tym samym powyższa zmiana zmierza do usunięcia wątpliwości co do przesłanek wyłączających naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy w odniesieniu do badania ustawowego jednostki należącej do grupy kapitałowej, której jednostka dominująca

znajduje się w państwie Unii Europejskiej lub państwie trzecim. Zgodnie z art. 23 ust. 1 dyrektywy 2006/43/WE⁷ państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie informacje i dokumenty, do których biegły rewident lub firma audytorska ma dostęp w trakcie przeprowadzania badania ustawowego, były chronione na podstawie odpowiednich przepisów dotyczących poufności i tajemnicy zawodowej. Przepisy dotyczące poufności i tajemnicy zawodowej odnoszące się do biegłych rewidentów lub firm audytorskich nie mogą jednak stanowić przeszkody dla wykonania przepisów dyrektywy lub rozporządzenia (UE) nr 537/2014 (art. 23 ust. 2 dyrektywy 2006/43/WE). Jednocześnie należy zauważyć, że biegły rewident grupy ponosi pełną odpowiedzialność za sprawozdanie z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego (art. 27 ust. 1 lit. a dyrektywy 2006/43/WE). W związku z tym, w myśl art. 27 ust. 1 lit. b i c dyrektywy 2006/43/WE, biegły rewident grupy dokonuje oceny, w tym przeglądu, pracy w zakresie badania sprawozdania finansowego jednostki zależnej wykonanej przez biegłego rewidenta (pochodzącego z państwa członkowskiego lub z państwa trzeciego) takiej jednostki zależnej. W tym celu biegły rewident grupy powinien zapewnić sobie przekazanie przez biegłego rewidenta jednostki zależnej ww. dokumentacji z badania takiej jednostki zależnej (art. 27 ust. 1 akapit trzeci dyrektywy 2006/43/WE). Aby realizacja dyspozycji art. 27 dyrektywy 2006/43/WE nie budziła wątpliwości interpretacyjnych, należy jasno wskazać, że przekazanie przez biegłego rewidenta dokumentacji z badania jednostki zależnej do biegłego rewidenta grupy na potrzeby badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest możliwe nie tylko w przypadku, gdy jednostka dominująca znajduje się w państwie trzecim, ale także wówczas, gdy znajduje się w państwie Unii Europejskiej. Powyższe jest zgodne z art. 23 ust. 2 dyrektywy 2006/43/WE.

W art. 94l ustawy o biegłych rewidentach zakłada się **dodanie ust. 2a**, na podstawie którego posiedzenia Rady Agencji będą mogły odbywać się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), umożliwiających przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym. Obecnie obowiązujące przepisy ustawy o biegłych rewidentach nie precyzują sposobu odbywania posiedzeń przez Radę Agencji i w praktyce Rada Agencji odbywa posiedzenia również w taki sposób. Powyższa zmiana ma zatem na celu dostosowanie przepisów ustawy o biegłych rewidentach do istniejącej praktyki, co wydaje się

---

⁷ dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz. Urz. UE.L 2006 Nr 157, str. 87 z późn. zm.)

odpowiadać zmieniającej się obecnie rzeczywistości, w której kontakty zdalne stają się stałą praktyką.

W projektowanym brzmieniu **art. 94m ust. 3 i 3a ustawy o biegłych rewidentach** proponuje się doprecyzowanie regulacji dotyczącej sposobu podejmowania uchwał przez Radę Agencji. Obecnie przepisy dopuszczają podejmowanie przez Radę Agencji uchwał w trybie obiegowym wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Jednocześnie obecnie przepisy ustawy o biegłych rewidentach nie określają wprost warunków dla uznania podjętej w taki sposób uchwały Rady Agencji za ważną. Intencją projektowanej zmiany jest dopuszczenie podejmowania uchwał przez Radę Agencji w trybie obiegowym, zarówno przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, jak w postaci papierowej. Projektowane regulacje przewidują również, że uchwały mogą być podejmowane w trybie obiegowym, jeżeli wszyscy członkowie Rady Agencji zostali powiadomieni o treści projektu uchwały i terminie oddania głosu. Proponuje się również wprowadzenie szczegółowych regulacji określających wprost, kiedy uchwały Rady Agencji podjęte w trybie obiegowym należy uznać za ważne.

W ramach projektu przewiduje się dodanie **art. 110a ustawy o biegłych rewidentach**, zgodnie z którym Agencja będzie wydawała legitymacje służbowe kontrolerom Agencji, ekspertom przeprowadzającym kontrole oraz osobom niebędącym kontrolerami uczestniczącym w kontroli (projektowane brzmienie **art. 110a ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach**). Przewiduje się, że legitymacja służbowa będzie podlegała w określonych w przepisach przypadkach złożeniu do depozytu, wymianie oraz zwrotowi (projektowane brzmienie **art. 110a ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach**). Jednocześnie w ramach projektowanego brzmienia **art. 110a ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się upoważnienie ustawowe do wydania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych rozporządzenia, w treści którego określi on wzory legitymacji służbowych wydawanych przez Agencję odpowiednio w postaci elektronicznej w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568, 695 i 1517) oraz w postaci nieelektronicznej, tryb wydawania, wymiany i zwrotu tych legitymacji oraz szczegółowe przesłanki złożenia do depozytu, wymiany i zwrotu legitymacji służbowych.

Powyższe wynika z potrzeby korzystania przez osoby kontrolujące z dokumentu w sposób jednoznacznie identyfikującego te osoby, w którym co do zasady zakres danych będzie zmniejszony w porównaniu do danych zawartych w innym dokumencie tożsamości. Jednocześnie projektowana zmiana dotycząca wydawania legitymacji służbowych przez

Agencję wpłynie na uproszczenie identyfikacji osoby kontrolującej w przypadku kontroli zdalnych.

W ramach projektowanego brzmienia **art. 113 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się, że wszczęcie kontroli przez Agencję będzie następowało z dniem doręczenia kontrolowanej firmie audytorskiej imiennego upoważnienia udzielonego osobie kontrolującej przez Agencję oraz okazania legitymacji służbowej osoby kontrolującej lub - w przypadku przeprowadzania kontroli w sposób zdalny lub w siedzibie Agencji - z dniem doręczenia dokumentu legitymacji służbowej w postaci elektronicznej.

W związku ze zmianą art. 113 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach, jak również w związku z projektowanym wprowadzeniem legitymacji służbowych jako dokumentów identyfikujących osoby przeprowadzające kontrolę w imieniu Agencji, przewiduje się zmianę **w art. 113 ust. 2 pkt 4 ustawy o biegłych rewidentach**, zgodnie z którym w upoważnieniu do kontroli będzie zawarte imię i nazwisko osoby kontrolującej oraz numer jej legitymacji służbowej.

b) zmiany dotyczące sposobu przeprowadzania kontroli przez Agencję

Biegli rewidenci i firmy audytorskie jako podmioty zaufania publicznego podlegają nadzorowi Agencji. Nadzór nad firmami audytorskimi jest realizowany w szczególności przez przeprowadzanie kontroli, w tym cyklicznych kontroli planowych. Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami, kontrola planowa w firmie audytorskiej przeprowadzającej badania ustawowe jednostek zainteresowania publicznego, zwanych dalej „JZP”, spełniających kryteria dużej jednostki powinna odbywać się minimum raz na 3 lata, zaś w pozostałych firmach audytorskich – minimum raz na 6 lat.

Obecnie ustawa o biegłych rewidentach wskazuje, że kontrola jest przeprowadzana w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności firmy audytorskiej. Jednocześnie ustawa o biegłych rewidentach umożliwia przeprowadzenie kontroli „zza biurka” w siedzibie Agencji w przypadkach enumeratywnie wskazanych, które dotyczą:

- 1) kontroli planowych badań ustawowych jednostek innych niż JZP;
- 2) kontroli tematycznych;
- 3) kontroli w zakresie usług atestacyjnych innych niż badanie ustawowe lub usługi pokrewne;
- 4) kontroli doraźnych.

Warunkiem przeprowadzenia kontroli w ww. sposób jest uprzednia zgoda kontrolowanej firmy audytorskiej.

Jak wynika z informacji uzyskanych przez Agencję niektóre państwa Unii Europejskiej posiadają regulacje umożliwiające przeprowadzanie kontroli firm audytorskich „zza” biurka oraz zdalnie. Dodatkowo mechanizm funkcjonowania kontroli zdalnych został pozytywnie zweryfikowany w okresie stanu pandemii wywołanej rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, w którym pomimo wprowadzonych globalnych ograniczeń w zakresie bezpośredniego kontaktu z kontrolowanymi firmami audytorskimi, umożliwił on realizację zadań nadzorczych wielu organom nadzoru z państw Unii Europejskiej i spoza niej. Znaczna część firm audytorskich, działających w ramach międzynarodowych sieci (w tym również prowadzących działalność w Polsce), brała w tym czasie udział w kontrolach przeprowadzanych zdalnie.

Uwzględniając powyższe w ramach polskiego porządku prawnego ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 wprowadziła szczególne regulacje usprawniające kontrole w czasie stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego na terenie kraju. Regulacje te przewidują możliwość przeprowadzenia kontroli w siedzibie Agencji za zgodą kontrolowanej firmy audytorskiej, jak również możliwość dostarczania wskazanych dokumentów związanych z przeprowadzaną kontrolą za pomocą środków komunikacji elektronicznej (dotyczy to np. zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli), co umożliwiło prowadzenie kontroli w sposób zdalny. Wskazana powyżej regulacja jest jednak niewystarczająca, bowiem dotyczy kontroli w firmach audytorskich przeprowadzających badania ustawowe w JZP.

Wobec powyższego celem projektowanych zmian w ramach projektowanego brzmienia **art. 116a-art.116c ustawy o biegłych rewidentach** jest ujednoczenie zasad kontroli względem wszystkich firm audytorskich, zarówno wykonujących usługi na rzecz JZP, jak i wykonujących usługi na rzecz jednostek innych niż JZP.

Obecnie znaczna część firm audytorskich wykonuje czynności rewizyjne w sposób zdalny, pozwalający na stały, bezpośredni kontakt z jednostką badaną. Przekazywanie dokumentów i informacji w tych relacjach również odbywa się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Powyższe wskazuje na zdolność firm audytorskich do udziału również w kontrolach prowadzonych zdalnie.

W związku z tym proponuje się dodanie **art. 116a-art. 116c ustawy o biegłych rewidentach**, które przewidują możliwość prowadzenia kontroli przez Agencję w sposób zdalny lub

w siedzibie Agencji. Proponuje się, aby przepisy te miały zastosowanie do każdego rodzaju kontroli prowadzonej przez Agencję. W konsekwencji powyższego konieczne jest uchylene **ust. 1a w art. 116 ustawy o biegłych rewidentach**, który określał możliwość szczególnego sposobu przeprowadzenia kontroli w przypadku kontroli w zakresie badań ustawowych jednostek innych niż JZP.

W ramach projektowanego brzmienia **art. 116a ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się wprowadzenie możliwości przeprowadzenia kontroli:

- 1) w sposób zdalny za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub
- 2) w siedzibie Agencji.

Wskazane sposoby prowadzenia kontroli przez Agencję będą mogły być stosowane, jeżeli będzie mogło to usprawnić prowadzenie kontroli, za zgodą kontrolowanej firmy audytorskiej.

Projektowane sposoby przeprowadzenia kontroli będą zbliżone do rozwiązań zawartych w art. 51 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.), które przewidują możliwość przeprowadzania kontroli w siedzibie przedsiębiorcy lub miejscu prowadzenia działalności gospodarczej, w siedzibie organu kontroli, a także przewidują możliwość przeprowadzania kontroli zdalnych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Skutkiem projektowanych zmian będzie także ujednoczenie sytuacji firm audytorskich w ramach ustawy o biegłych rewidentach w zakresie dotyczącym kontroli, bo projektowane zmiany – jak wskazano powyżej – zmierzają do objęcia jedną kompleksową regulacją w zakresie sposobu przeprowadzenia kontroli (tj. w siedzibie firmy audytorskiej, w siedzibie Agencji albo w sposób zdalny – za pomocą środków komunikacji elektronicznej) wszystkich kontroli przeprowadzanych przez Agencję.

Należy zauważyć, że umożliwienie wszystkim firmom audytorskim wyboru poddania się kontroli „zza biurka” oraz stworzenie możliwości przeprowadzania kontroli zdalnie, zmniejszy czasochłonność, a także koszty związane z przygotowaniem, udostępnianiem i przekazywaniem dokumentów i informacji po stronie kontrolowanych firm audytorskich w związku z przeprowadzaną kontrolą. Nowe możliwości w zakresie przeprowadzania kontroli pozwolą na efektywniejsze zarządzanie procesami planowania i przeprowadzania kontroli i sprzyjać będą skuteczniejszemu sprawowaniu nadzoru. Obniżeniu mogą ulec także koszty

wykonywania zadań w zakresie kontroli powstające po stronie Agencji, co szczegółowo wskazano w treści Oceny Skutków Regulacji załączonej do projektu.

Przewiduje się także, że projektowana regulacja pozwoli na elastyczne dostosowanie momentu przeprowadzania czynności kontrolnych do działalności kontrolowanych firm audytorskich. Pozwoli to na minimalizację zakłóceń powodowanych kontrolami w zwykłym toku funkcjonowania firm audytorskich.

Projektowane brzmienie **art. 116a ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje, że Agencja będzie przedstawiać firmom audytorskim informacje dotyczące środków komunikacji elektronicznych, które będą wykorzystywane w trakcie kontroli zdalnych lub mogą być wykorzystywane w trakcie kontroli w siedzibie Agencji. Powyższe jest niezbędne dla odpowiedniego przygotowania firm audytorskich do przeprowadzenia kontroli w określonej formie. Powyższe ma też na celu w ułatwieniu podejmowania decyzji przez firmy audytorskie co do zgody na kontrolę w sposób zdalny lub w siedzibie Agencji.

Projektowane brzmienie **art. 116a ust. 3 i 4 ustawy o biegłych rewidentach** przewidują możliwość ewentualnego cofnięcia zgody przez firmę audytorską na przeprowadzenie kontroli w sposób inny niż w siedzibie firmy audytorskiej. Jednocześnie dla zapewnienia skuteczności kontroli oraz jej niezakłóconego przebiegu przewiduje się, że po rozpoczęciu kontroli cofnięcie zgody przez firmę audytorską będzie możliwe jedynie w przypadku uzyskania zgody Agencji.

W ramach projektowanego brzmienia **art. 116b ust. 1 i 2 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się, że doręczanie pism w przypadku kontroli zdalnych następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, zaś dowodem doręczenia jest w takim przypadku potwierdzenie transmisji danych. Dokumenty wskazane w **art. 116b ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** będą wymagały opatrzenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Jednocześnie w odniesieniu do innych niezbędnych dokumentów związanych z kontrolą, które zostały sporządzone w postaci papierowej, koniecznym będzie sporządzenie ich odwzorowania cyfrowego, a następnie opatrzenie tego odwzorowania kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

W projektowanym brzmieniu **art. 116b ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach** przewidziano, że kontrolowana firma audytorska będzie:

- 1) stosowała środki komunikacji elektronicznej umożliwiające wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym;
- 2) składała wszelkie wyjaśnienia, oświadczenia oraz dokumenty kierowane do Agencji w formie pisemnej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym dowodem doręczenia będzie w takim przypadku potwierdzenie transmisji danych.

W projektowanym brzmieniu **art. 116 ust. 4-6 ustawy o biegłych rewidentach** uregulowano sytuacje dotyczące braku możliwości przeprowadzenia czynności w sposób zdalny za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. W takim przypadku przewiduje się, że wskazane czynności będą przeprowadzane w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu prowadzenia przez nią działalności, zaś czas przerwy w kontroli, spowodowanej brakiem możliwości wykonania czynności, nie będzie wliczany do czasu trwania kontroli.

Wymaga podkreślenia, że ze względu na przerwanie czynności kontrolnych i konieczność ich wznowienia w siedzibie firmy audytorskiej, firma audytorska mogłaby mieć problem z ponownym rozplanowaniem czasu przeznaczanego na kontrolę (np. powinna zmienić harmonogramy wykonywanych przez nią prac, czy też inaczej zaplanować czynności osobiste). Wydaje się więc, że czas 5 dni roboczych powinien wystarczyć firmie audytorskiej na dostosowanie się do sytuacji wynikającej z braku przeprowadzenia określonych czynności w sposób zdalny za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Czas ten (niewliczony do czasu kontroli) pozwoli również na zapewnienie dojazdu osób kontrolujących do siedziby kontrolowanej firmy audytorskiej i zapewnienie im noclegów.

W ramach projektowanego brzmienia **art. 116c ustawy o biegłych rewidentach** przewidziano rozwiązania dotyczące przeprowadzania kontroli w siedzibie Agencji. W **art. 116c ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** przewidziano możliwość (a nie obowiązek – jak w przypadku kontroli przeprowadzanych w sposób zdalny) doręczenia określonych pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Jednocześnie zgodnie z **art. 116c ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach** kontrolerzy Agencji - po uzyskaniu zgody od kontrolowanej firmy audytorskiej na przeprowadzenie kontroli w takiej formie (w siedzibie Agencji) - będą decydowali, w jakiej formie (elektronicznej czy tradycyjnej), będą dokonywane poszczególne czynności kontrolne.

W **art. 117 w ust. 2 w zdaniu pierwszym ustawy o biegłych rewidentach** doprecyzowano, że wszelkie przedstawione w trakcie kontroli dokumenty oraz informacje sporządzane przez kontrolowaną firmę audytorską na potrzeby kontroli będzie podpisywała, wskazując swoje imię i nazwisko, osoba przedstawiająca dokument lub sporządzająca informację. Konieczność wskazania imienia i nazwiska w miejsce czytelnego podpisu (tak jak ustawa o biegłych rewidentach wymaga tego obecnie) uzasadnione jest wprowadzanymi zmianami w zakresie sposobu przeprowadzania kontroli, w tym przekazywania dokumentów za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Zmiany projektowane w **art. 123 ust. 5 i 8, art. 123a ust. 4 i 8 oraz art. 124 ust. 5, 6a (brzmienie części wspólnej) i 7 ustawy o biegłych rewidentach** stanowią konsekwencję zmian omówionych w sposób szczegółowy powyżej.

IV. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2

Zgodnie z **art. 4 projektu** w ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 przewiduje się uchylenie art. 106. Uchylany przepis dotyczy sposobu prowadzenia kontroli przez Agencję w czasie stanu epidemii lub czasie zagrożenia epidemicznego. Wobec proponowanych zmian w ustawie o biegłych rewidentach w zakresie sposobu prowadzenia kontroli w sposób zdalny lub w siedzibie Agencji zasadnym jest uchylenie wspomnianego przepisu.

V. Przepisy przejściowe

Projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie przepisów przejściowych, które umożliwią w szczególności niezakłócone kontynuowanie kontroli wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

Zgodnie z **art. 5 ust. 1 projektu ustawy** do kontroli w firmach audytorskich wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, będą miały zastosowanie co do zasady przepisy ustawy zmienianej w art. 3 projektu ustawy, w brzmieniu dotychczasowym.

Z kolei w przypadku kontroli w firmach audytorskich wszczętych na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, do kontroli takich będą miały zastosowanie przepisy art. 106 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku

z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (projektowane brzmienie **art. 5 ust. 2 projektu ustawy**).

Powyższe rozwiązania pozwolą na niezakłócone kontynuowanie wszczętych kontroli na podstawie przepisów dotychczas obowiązujących, co sprzyjać będzie także pewności firm audytorskich w zakresie sposobu przeprowadzania tych kontroli.

Jednocześnie na podstawie projektowanego brzmienia **art. 5 ust. 3 projektu ustawy** przewiduje się, że kontrolowana firma audytorska, w stosunku do której przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy wszczęto kontrolę w siedzibie firmy audytorskiej albo w siedzibie Agencji i jej nie zakończono, będzie mogła zwrócić się do Agencji z wnioskiem o kontynuowanie rozpoczętej kontroli w trybie zdalnym, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 3 projektu ustawy, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą. Rozwiązanie to umożliwi kontrolowanym firmom audytorskim skorzystanie z nowych regulacji dotyczących sposobu przeprowadzania kontroli w sposób zdalny, co jest rozwiązaniem – jak się wydaje z dotychczasowej praktyki – co do zasady korzystnym dla firm audytorskich.

Zgodnie z projektowanym brzmieniem **art. 5 ust. 4 projektu ustawy** w przypadku wyrażenia przez Agencję zgody na kontynuowanie kontroli wszczętej i niezakończonej przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy w trybie zdalnym, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 3 projektu ustawy, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą przewidziane zostało, że:

- 1) czynności dokonane przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy pozostaną w mocy;
- 2) do kontroli będzie się stosowało przepisy ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą.

Zgodnie z **art. 6 projektu ustawy** do wniosków o wpis firmy audytorskiej na listę firm audytorskich, o skreślenie firmy audytorskiej z listy firm audytorskich oraz zgłoszeń, o których mowa w art. 57 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 3 projektu ustawy w brzmieniu dotychczasowym, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, będą miały zastosowanie przepisy ustawy zmienianej w art. 3 projektu ustawy, w brzmieniu dotychczasowym. Rozwiązanie to pozwoli na kontynuowanie rozpoznania ww. wniosków na dotychczasowych zasadach, co sprzyjać będzie pewności obrotu prawnego.

W **art. 7 projektu ustawy** przewidziane zostało, że do czasu wydania osobom kontrolującym legitymacji służbowych, o których mowa w art. 110a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 3 projektu ustawy, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, osoby kontrolujące będą okazywały – tak jak dotychczas - dokument potwierdzający tożsamość osoby kontrolującej.

W **art. 8 projektu ustawy** przewidziane zostało, że Rada Agencji dostosuje regulamin działania Rady Agencji do zmienianych przepisów ustawy o biegłych rewidentach w terminie 30 dni licząc od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Zgodnie z **art. 9 projektu ustawy** przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia. Proponowany skrócony termin wejścia w życie ustawy ma na celu umożliwienie jednostkom zastosowania projektowanych przepisów do sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2020 (m.in. w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych). Większość jednostek, przyjmując za rok obrotowy rok kalendarzowy, sporządza swoje sprawozdania finansowe do 31 marca roku następującego po zakończeniu roku obrotowego. Skrócenie terminu wejścia w życie projektu ustawy będzie zatem korzystne dla tych jednostek.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawiania organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42), projekt ustawy nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Zawarte w projekcie ustawy regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Zawarte w projekcie ustawy regulacje nie będą miały wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, o których mowa w ustawie z dnia

6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.) z wyjątkiem firm audytorskich, co wskazano w sposób szczegółowy w załączonej do projektu ustawy Ocenie Skutków Regulacji.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu</p> <p>Ustawa o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Patkowski, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Agnieszka Stachniak, Zastępca Dyrektora Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości tel. 501861671, e-mail: agnieszka.stachniak@mf.gov.pl Beata Bułhaków, Naczelnik Wydziału, e-mail: beata.bulhakow@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 10.12.2020</p> <p>Źródło: Inne -</p> <p>Nr w wykazie prac UD154</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przedmiotowy projekt przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.), ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.), ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415) oraz w ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 695, z późn. zm.).

Projektowana ustawa służy dostosowaniu obecnie obowiązujących przepisów w zakresie sprawozdawczości finansowej oraz rewizji finansowej do aktualnej sytuacji prawnej i gospodarczej oraz do nowych możliwości technologicznych.

Niniejsze propozycje zmian wynikają m.in. z przepisów rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającego dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania, zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/815”. Na podstawie rozporządzenia 2019/815 emitenci, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Unii Europejskiej, zwani dalej „emitentami”, mają obowiązek sporządzać swoje roczne raporty finansowe (w skład których wchodzi także sprawozdania finansowe) w formacie XHTML. W przypadku gdy raport ten będzie zawierał skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSR, emitenci mają obowiązek znakowania tych sprawozdań przy użyciu języka znaczników Inline XBRL. Przepisy te mają zastosowanie do raportów rocznych zawierających sprawozdania finansowe za lata obrotowe rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2020 r. lub później.

Dodatkowo aktualne brzmienie ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości wyklucza możliwość podpisywania sprawozdań finansowych przez jednego członka zarządu, w przypadku gdy jednostką kieruje organ wieloosobowy.

Obecnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym:

a) nie zawierają przepisów związanych:

- ze złożeniem oświadczenia o odpowiedzialności za składanie fałszywego oświadczenia w przypadku złożenia wniosku o wpis na listę firm audytorskich lub wniosku o zmianę danych na liście firm audytorskich,
- ze zmianą danych na liście firm audytorskich i wydania decyzji odmownej w przypadku braku przesłanek do aktualizacji danych na liście firm audytorskich,
- z wydawaniem legitymacji służbowych dla osób kontrolujących,

b) nie umożliwiają złożenia w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego dostępnego na stronie internetowej Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, zwanej dalej „Agencją”, wniosku o wpis firmy

audytorskiej na listę, wniosku o skreślenie firmy audytorskiej z listy oraz wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich,

c) niedostatecznie regulują:

- sytuację, w której nie dochodzi do naruszania tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 78 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym,
- możliwość odbywania posiedzeń zdalnych oraz podejmowania uchwał w trybie obiegowym (zarówno przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, jak i w postaci papierowej) przez Radę Agencji,

d) nie przewidują prowadzenia przez Agencję wszystkich kontroli w firmach audytorskich w sposób całkowicie zdalny przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z obowiązującym brzmieniem ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, możliwe jest w trakcie kontroli przeprowadzenie tylko niektórych czynności wskazanych w tej ustawie.

Obecne brzmienie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym wskazuje, że kontrola jest przeprowadzana w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności firmy audytorskiej. W przypadku określonych rodzajów kontroli, ustawa dopuszcza – po uzyskaniu zgody kontrolowanej firmy audytorskiej – przeprowadzanie kontroli w siedzibie Agencji.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości proponuje się przyjęcie rozwiązań z rozporządzenia 2019/815, tj. wprowadzenie obowiązku sporządzania przez emitentów sprawozdań finansowych oraz sprawozdania z działalności w jednym formacie elektronicznym, tj. XHTML, przy czym w przypadku skonsolidowanych sprawozdań finansowych należy je dodatkowo oznakować przy użyciu języka znaczników Inline XBRL.

Proponuje się także przyjęcie dla pozostałych jednostek sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, rozwiązania prowadzącego do większego ujednoczenia formatów oraz zwiększenia użyteczności sprawozdań finansowych, jak również sprawozdań z działalności (możliwość automatycznego przeszukiwania dokumentu oraz porównania, analizowania i interpretowania danych) przez:

- wprowadzenie obowiązku sporządzania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z działalności w formacie XHTML lub w innym formacie umożliwiającym automatyczne przeszukiwanie dokumentu;
- wprowadzenie możliwości znakowania skonsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzonych w XHTML przy użyciu języka znaczników XBRL zgodnie z taksonomią określoną w rozporządzeniu 2019/815.

W zakresie ułatwień w sposobie podpisywania sprawozdań finansowych wprowadza się możliwość podpisu sprawozdania tylko przez jednego członka tego organu wieloosobowego pod warunkiem uzyskania przez niego od pozostałych członków oświadczeń potwierdzających, że sprawozdanie spełnia wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W przypadku odmowy złożenia oświadczenia zastosowano rozwiązanie analogiczne do obecnie obowiązujących przepisów, tj. konieczność uzasadnienia odmowy złożenia takiego oświadczenia.

Jako formę oświadczenia, odmowy złożenia oświadczenia oraz odmowy podpisu sprawozdania proponuje się postać elektroniczną opatrzoną kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Powyższe dokumenty będą mogły zostać sporządzone w postaci papierowej, ale w takim przypadku będą wymagały sporządzenia odwzorowania cyfrowego oraz opatrzenia tego odwzorowania podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym przez osobę podpisującą sprawozdanie finansowe. Zarówno podpisanie sprawozdania, jak i złożenie oświadczenia niesie ze sobą jednakowe skutki w zakresie odpowiedzialności członka organu zarządzającego, który podpisując sprawozdanie lub składając oświadczenie, potwierdza, że sprawozdanie sporządzone zostało zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Dodatkowo szczegółowe wymagania techniczne w zakresie trybu i sposobu opatrywania sprawozdania finansowego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym będą mogły być opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Takie unormowanie pozwoli na elastyczne i szybkie

dostosowanie wymagań do stale zmieniających się uwarunkowań technicznych oraz pozwoli na przekazanie jednostkom informacji na temat wzorcowego postępowania przy podpisywaniu sprawozdań finansowych.

Projektowane przepisy mają na celu wprowadzenie ułatwień dla jednostek kierowanych przez organ wieloosobowy (zarząd), które ze względów organizacyjno-technicznych mają trudności z realizacją swoich ustawowych obowiązków. Jednocześnie przez wprowadzenie dobrowolności stosowania nowych rozwiązań projekt nie będzie miał negatywnego wpływu na jednostki, które posiadają wypracowaną i utrwaloną praktykę w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych.

Projekt ustawy przewiduje także zmianę ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym dotyczącą doprecyzowania sposobu badania sprawozdania przez wskazanie wprost, iż w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego biegły rewident wyraża opinię co do zgodności badanego sprawozdania z wymogami rozporządzenia 2019/815 - w przypadkach gdy sprawozdanie finansowe (obligatoryjnie lub fakultatywnie) sporządzone jest zgodnie z rozporządzeniem 2019/815.

W zakresie projektowanych zmian przepisów ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym przewiduje się również wprowadzenie regulacji dotyczących:

- składania wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich i określenie procedury jego rozpatrywania przez Agencję (w przypadku pozytywnego rozpatrzenia – czynność materialno-techniczna, a w przypadku braku przesłanek do aktualizacji danych, w szczególności w przypadku oczywistej niezasadności wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę – wydanie decyzji odmownej oraz odpowiednie stosowanie w tym zakresie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego),
- złożenia oświadczenia o odpowiedzialności za składanie fałszywych oświadczeń w przypadku wystąpienia z wnioskiem o wpis na listę firm audytorskich lub wnioskiem o zmianę danych podlegających wpisowi na listę,
- wprowadzenia przepisów dotyczących składania w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego dostępnego na stronie internetowej Agencji wniosku o wpis firmy audytorskiej na listę, wniosku o skreślenie firmy audytorskiej z listy oraz wniosku o zmianę danych,
- doprecyzowania sytuacji, w której nie dochodzi do naruszania tajemnicy zawodowej biegłego rewidenta,
- doprecyzowania przepisów dotyczących odbywania posiedzeń zdalnych oraz podejmowania uchwał w trybie obiegowym przez Radę Agencji,
- wprowadzenia przepisów mających na celu umożliwienie wydawania legitymacji służbowych dla osób kontrolujących,
- doprecyzowania przepisów dotyczących kontroli przeprowadzanych przez Agencję w firmach audytorskich za ich zgodą: w siedzibie Agencji lub w sposób zdalny przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, w szczególności w zakresie cofnięcia zgody przez firmę audytorską zarówno przed rozpoczęciem kontroli jak i w trakcie kontroli, jak również uregulowania sytuacji, w których zachodzi konieczność zmiany formy czynności dokonywanych w ramach kontroli zdalnej albo kontroli w siedzibie Agencji na czynności dokonywane w sposób „tradycyjny” w siedzibie kontrolowanej firmy audytorskiej,
- doprecyzowania przepisów dotyczących doręczeń pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Proponowane zmiany w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych stanowią konsekwencję powyższych zmian w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych i dotyczą obowiązku składania Szefowi KAS określonych dokumentów: odmowy podpisania sprawozdania finansowego, oświadczenia składanego przez osoby wchodzące w skład zarządu o spełnianiu przez sprawozdanie finansowe wymagań przewidzianych przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz odmowy złożenia tego oświadczenia.

Nowelizacja ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 jest natomiast wynikiem zmiany ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym w zakresie przeprowadzania kontroli zdalnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

I. *

- 1) **Litwa** – jest w trakcie zmiany przepisów krajowych w celu wyeliminowania podwójnego wymogu raportowania i wprowadzenia wymogu składania sprawozdań finansowych w formacie wymaganym rozporządzeniem 2019/815 także w rejestrze sądowym;
- 2) **Rumunia** – raporty roczne, zawierające sprawozdania finansowe, nie są składane do rejestru sądowego i nie ma planów zmiany przepisów krajowych;
- 3) **Hiszpania** – emitenci będą składać sprawozdania finansowe w formacie wymaganym przez rozporządzenie 2019/815 także do rejestru sądowego; brak informacji o planach zmiany przepisów krajowych;
- 4) **Słowacja** - problem podwójnego raportowania przez emitentów nie zaistniał, ponieważ słowackie przepisy stanowią, że sprawozdanie finansowe spółek giełdowych jest składane do Krajowego Rejestru Sądowego w takim formacie, w jakim jest załączane do raportu rocznego.

II. Z dostępnych informacji uzyskanych przez Agencję od CEOAB wynika, że prowadzenie kontroli zdalnie jest powszechne i już na początku pandemii COVID-19 miało miejsce w 12 z 16 państw.

*Źródło: zapytanie do członków Komitetu Regulacyjnego ds. Rachunkowości (ARC) z innych krajów członkowskich

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Spółki giełdowe	436 (stan na 6 października 2020 r.)	https://www.gpw.pl/statystyki-gpw	Zmniejszenie obciążeń sprawozdawczych przez umożliwienie spełnienia obowiązków sprawozdawczych w jednym formacie dla różnych celów
Jednostki posiadające wieloosobowe zarządy	ok. 277 tys. jednostek prowadzących księgi rachunkowe (duża część jednostek posiada zarządy wieloosobowe)	Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2018 roku. Aneks tabelaryczny w formacie XLSX www.stat.gov.pl	Ułatwienia w podpisywaniu sprawozdań finansowych
Biegli rewidenci	2 963 - biegli rewidenci wykonujący zawód	Sprawozdanie Krajowej Rady Biegłych Rewidentów za 2019 r.	Zwiększenie roli biegłego rewidenta w przypadku badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych w XHTML i znakowanych przy użyciu języka znaczników XBRL zgodnie z taksonomią określoną w rozporządzeniu 2019/815 z uwagi na konieczność zawarcia w sprawozdaniu z badania dodatkowej opinii w tym zakresie
Firmy audytorskie	1407	Dane Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego na dzień 9 listopada 2020 r.	Konieczność zapewnienia w zespole badającym osób posiadających wiedzę z zakresu sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z wymogami rozporządzenia 2019/815 w przypadku badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych w XHTML i znakowanych przy użyciu języka znaczników XBRL zgodnie z taksonomią określoną w tym rozporządzeniu.
Polska Agencja Nadzoru Audytowego	1	Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach	1. Odbywanie w sposób zdalny posiedzeń Rady Agencji oraz

		audytorskich oraz nadzorze publicznym	oddawanie głosów w trybie obiegowym poza posiedzeniem Rady Agencji. 2. Przeprowadzenie kontroli zdalnych w przypadku wyrażenia zgody przez firmę audytorską.
--	--	---------------------------------------	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania do: Najwyższej Izby Kontroli, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznika Praw Obywatelskich, Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, Narodowego Banku Polskiego, Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A., Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych, BondSpot S.A., Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Związku Banków Polskich, Komitetu Standardów Rachunkowości, Rady Działalności Pożytku Publicznego, Polskiej Izby Ubezpieczeń, Stowarzyszenia Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów „LIBERTAS”, Krajowej Izby Gospodarczej, Izby Pracodawców Polskich, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacji Lewiatan, Związku Pracodawców Business Centre Club, Polskiej Rady Biznesu, Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, Federacji Przedsiębiorców Polskich, Forum Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Związku Rzemiosła Polskiego, Polskiego Forum Corporate Governance Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową. Projekt zostanie także skierowany do opinii do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Przewiduje się wyznaczenie odpowiednio 21 dni oraz 30 dni na zgłoszenie uwag do projektu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-0,45	-0,46	-0,47	-0,48	-0,49	-0,50	-0,51	-0,52	-0,53	-0,54	-0,55	
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie) Agencja	-0,45	-0,46	-0,47	-0,48	-0,49	-0,50	-0,51	-0,52	-0,53	-0,54	-0,55	-5,5
Wydatki ogółem	-0,45	-0,46	-0,47	-0,48	-0,49	-0,50	-0,51	-0,52	-0,53	-0,54	-0,55	
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie) Agencja	-0,45	-0,46	-0,47	-0,48	-0,49	-0,50	-0,51	-0,52	-0,53	-0,54	-0,55	-5,5
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie) Agencja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania												

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>1. Wejście w życie ustawy nie wpłynie na wynik sektora finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>2. Koszty działalności Agencji pokrywane są z jej przychodów, takich jak: opłaty z tytułu nadzoru od firm audytorskich, opłaty za rozpatrzenie wniosku o wpis na listę firm audytorskich lub inne przychody (niebędące dotacjami z budżetu państwa). W 2020 r. koszty Agencji zaplanowane zostały na poziomie 21 437 000.</p> <p>Szacuje się (zgodnie z prognozami przedstawionymi przez Agencję) zmniejszenie wydatków rocznie o około 450 tys. zł. Z szacunków Agencji wynika, że rocznie Agencja będzie prowadziła około 300 kontroli (około 250 kontroli planowych i do 50 kontroli doraźnych i tematycznych). Agencja zakłada, że 50% kontroli (150 kontroli) będzie prowadzonych zdalnie.</p> <p>Szacując dolną granicę kosztów związanych z delegacjami można przyjąć, że na koszty jednej kontroli będą składały się koszty dojazdu w obie strony (szacunkowo 600 zł dla 2 osób) oraz 4 noclegi po średnio 300 zł za dobę dla każdej z 2 osób. W związku z tym przeciętne koszty delegacji wyniosą 3000 zł na jedną kontrolę. Koszty delegacji związanych z przeprowadzeniem wszystkich kontroli w trybie innym niż zdalny wyniosłyby więc 900 tys. zł rocznie. Przyjmując powyżej wskazane założenia, że około 150 kontroli będzie prowadzonych zdalnie zmniejszenie kosztu delegacji można oszacować więc na poziomie 450 tys. zł rocznie (co stanowi 50% kosztów delegacji zakładanych pierwotnie).</p> <p>Z uwagi, iż wysokość opłaty z tytułu nadzoru ustalana jest w wysokości mającej pokryć koszty Agencji, uwzględniając przychody z innych źródeł, analogicznie do wydatków zmniejszą się również przychody Agencji.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	0,014	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,554
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0,097	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	3,977
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
	(dodaj/usuń)												
	duże przedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie jednego formatu elektronicznego dla sprawozdań finansowych sporządzanych przez emitentów dla różnych odbiorców, - dostęp do ustrukturyzowanej informacji, możliwość szybszego porównania, analizowania oraz interpretowania danych, - ułatwienia w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych, - usprawnienie procesów związanych z rozpatrywaniem wniosków firm audytorskich ubiegających się o wpis na listę firm audytorskich, zmianę danych na liście firm audytorskich, - usprawnienie kontroli poprzez możliwość kontroli w „pełni zdalnych” lub też wykonywanie w sposób zdalny niektórych czynności kontrolnych w trakcie kontroli w siedzibie Agencji, - szacuje się, że oszczędności firm audytorskich na opłaty pokrywające koszty nadzoru Agencji zmniejszą się o 0,047 punktu procentowego w odniesieniu do stawki 2,80 na 2021 r. dotyczącej opłaty z tytułu nadzoru, o ile nie nastąpi wzrost wysokości wydatków z tytułu innych realizowanych zadań Agencji, czy też nie ulegną znacznemu zmniejszeniu przychody firm audytorskich. 											

	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Wpływ na firmy audytorskie ubiegające się o wpis na listę firm audytorskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ułatwienia w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych, - usprawnienie procesów związanych z rozpatrywaniem wniosków firm audytorskich ubiegających się o wpis na listę firm audytorskich, zmianę danych na liście firm audytorskich, - usprawnienie kontroli poprzez możliwość kontroli w „pełni zdalnych” lub też wykonywanie w sposób zdalny niektórych czynności kontrolnych w trakcie kontroli w siedzibie Agencji, - szacuje się, że oszczędności firm audytorskich na opłaty pokrywające koszty nadzoru Agencji zmniejszą się o 0,047 punktu procentowego w odniesieniu do stawki 2,80 na 2021 r. dotyczącej opłaty z tytułu nadzoru, o ile nie nastąpi wzrost wysokości wydatków z tytułu innych realizowanych zadań Agencji, czy też nie ulegną znacznemu zmniejszeniu przychody firm audytorskich.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	W szczególności nie wpływa na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także na osoby niepełnosprawne i osoby starsze.
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>I. Szacuje się, że w przypadku:</p> <p>a) sporządzania sprawozdań we własnym zakresie - koszty wdrożenia obowiązków wynikających z rozporządzenia 2019/815, przypadające na jedną spółkę związane z przygotowaniem pierwszego raportu rocznego w nowym formacie, wyniosłyby średnio ok. 8 200 EUR, a koszty związane z przygotowaniem kolejnych raportów rocznych wyniosłyby ok. 2 400 EUR,</p> <p>b) outsourcingu - koszty związane z przygotowaniem pierwszego raportu rocznego w nowym formacie, przypadające na jedną spółkę, wyniosłyby średnio ok. 13 000 EUR a koszty związane z przygotowaniem kolejnych raportów rocznych wyniosłyby ok. 4 600 EUR.*</p> <p>Wprowadzenie w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości rozwiązań, polegających na sporządzaniu sprawozdań finansowych przez emitentów w jednym formacie, nie będzie się wiązało z dodatkowymi kosztami.</p> <p>* Źródło: https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/OA_on_ESEF_wersja_polska_67001.pdf</p> <p>II. Przewiduje się, że w przypadku kontroli przy użyciu środków komunikacji elektronicznej firma audytorska będzie decydowała, czy zgadza się na ten tryb kontroli. Zakłada się, że około 50% kontroli Agencja prowadzić będzie przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Z szacunków Agencji wynika, że skróceniu ulegnie również czas kontroli, co przełoży się również na roczne oszczędności firm audytorskich w związku z proponowanymi zmianami, które wyniosą około 442 tys. zł rocznie. Szacując, że średni czas trwania kontroli w przypadku dużych firm audytorskich wynosi blisko 40 dni, a w przypadku pozostałych firm audytorskich przeciętnie 15 dni, a koszt jednego dnia kontroli to około 1000 zł (alternatywny koszt w stosunku do wykonywania czynności na rzecz klientów firmy audytorskiej). W przypadku dużych firm audytorskich zmniejszenie kosztów to minimalnie 40 tys. zł x 4 firmy audytorskie, czyli zmniejszenie o 160 tys. zł co 3 lata czyli 53 tys. zł w ujęciu rocznym. W przypadku firm audytorskich innych niż duże, przyjmując podane wyżej założenie 15 dni x 1000 zł x 76 podmiotów daje to zmniejszenie kosztu o 1.140 tys. zł (wynikające</p>	

	<p>tylko z usunięcia podziału kontroli na badanie jednostek zainteresowania publicznego, zwanych dalej „JZP”, oraz podmiotów innych niż JZP) co 3 lata czyli 380 tys. zł w ujęciu rocznym.</p> <p>W związku z wprowadzeniem kontroli zdalnych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej nastąpi również zmniejszenie zużycia papieru związane z brakiem konieczności kserowania dokumentacji. Zakładane zmniejszenie kosztów dotyczyć będzie rocznie około 150 kontroli (50% prowadzonych kontroli). Przeciętna liczba dokumentacji papierowej do kontroli prowadzonych tradycyjnie to 3 segregatory dokumentów dla firm audytorskich niebadających JZP (120 kontroli rocznie) oraz 8 segregatorów w przypadku podmiotów badających JZP (30 kontroli rocznie). Zakładając przeciętnie, że sam koszt ryzy papieru (na 1 segregator) oraz segregatora to około 15 zł, to koszt kontroli podmiotów niebadających JZP może spaść o dodatkowo (15 zł x 120 kontrole x 3 segregatory + 15 zł x 30 kontroli x 8 segregatorów) około 9 tys. zł rocznie.</p> <p>Podsumowując, oszczędności ze strony firm audytorskich wyniosą rocznie około 442 tys. zł (53 tys. zł + 380 tys. zł + 9 tys. zł).</p> <p>Zakres kontroli i poszczególnych czynności kontrolnych określonych w ustawie, pozostaje bez zmian.</p>
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

I. Sporządzanie sprawozdań finansowych

Zmiana przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości dotyczy ujednoczenia regulacji w zakresie stosowania jednego formatu elektronicznego przy sporządzaniu sprawozdań finansowych przez emitentów. Proponowane rozwiązania przyczynią się do funkcjonowania na rynku sprawozdań finansowych w jednolitych formatach, co będzie miało wpływ na zwiększenie użyteczności tych sprawozdań.

Nowelizacja nie jest wymagana dla wdrożenia prawa Unii Europejskiej, ale upraszcza i doprecyzowuje kwestie sprawozdawczości tych jednostek.

II. Podpisywanie sprawozdań finansowych

Wprowadzenie ułatwień dla jednostek kierowanych przez zarządy wieloosobowe. Przyczyni się to do zmniejszenia procedur oraz do skrócenia czasu na wypełnienie ustawowych obowiązków w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych.

III. Firmy audytorskie

W przypadku firm audytorskich regulacje w tym zakresie wprowadzają uproszczenie w obszarze przeprowadzania kontroli, w szczególności przez zmniejszenie obowiązków firmy audytorskiej w zakresie odejścia od kontroli w siedzibie firmy audytorskiej na rzecz kontroli zdalnych, o ile firma audytorska zdecyduje się na wykorzystanie tego sposobu kontroli. Przewiduje się także uproszczenie dokonywania zmian danych na liście firm audytorskich z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, a także doprecyzowanie procedur w tym zakresie, co także jest rozwiązaniem korzystnym dla firm audytorskich, gdyż w przypadku ewentualnej odmowy zmiany danych firma zyska możliwość wniesienia środka zaskarżenia.

9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie ustawy nie wpłynie na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie ustawy nie wpłynie na wymienione obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że projektowane przepisy wejdą w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja projektu w zakresie zmian w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, w szczególności w zakresie efektów wprowadzenia możliwości przeprowadzenia kontroli firm audytorskich w formie zdalnej zostanie przeprowadzona po trzech latach od dnia wejścia w życie projektu ustawy na podstawie danych otrzymanych od Agencji. Miernikami do oceny kontroli zdalnych, które zostaną zastosowane, będzie liczba wszystkich przeprowadzonych kontroli z podziałem na poszczególne przewidziane kontrole w projektowanej ustawie i stosunek kontroli zdalnych do liczby przeprowadzonych kontroli pozostałych.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		